Quaresma - Quart diumenge

Per Administrador el dg., 14/03/2010 - 09:00

Jos 5,9a.10-12
"Co 5,17-21
Lc 15,1-3, 11-32

La revelació de Déu com Amor. Cap a les acaballes ja de la Quaresma, l'Església ens fa llegir avui aquesta magnífica pàgina de St. Lluc coneguda com la paràbola del fill pròdig, i que més aviat s'hauria de dir la paràbola de la incondicionalitat de l'amor del Pare-Déu, o bé la paràbola del goig del Pare-Déu en recuperar el que se li havia perdut. Perquè no ens hem d'enganyar: el punt focal de la paràbola no són els dos fills poca-soltes, cada ú a la seva manera, que ens representen a nosaltres. El punt focal és la reacció del Pare davant la insolència i mesquinesa dels dos fills, tot i ser com són: és la ostentació de joia pel retorn del bala-perduda, perquè, tot i haver fet el que ha fet, l'estima incondicionalment, en contrast amb la manca de joia de l'altre germà que, senzillament, no sap el que és estimar. Aquesta paràbola ens revela, segurament més que cap altre text de la Bíblia, l'ésser més pregon de Déu, la profunditat del seu cor: ens fa veure com amb els ulls allò que serà la síntesi final de tota la història de la revelació: que Déu es Amor: Amor essencial, Amor incondicional, Amor total: l'ésser de Déu és estimar; la seva joia és estimar; no pot fer altra cosa, no hi ha res en Déu o de Déu que no provingui del seu Amor.Per això és tan important aquesta paràbola. De vegades he pensat que, si es perdés tota la Bíblia i quedés només aquesta pàgina de St. Lluc, aquí ho tindríem tot. Perquè tota la Bíblia no és més que la revelació de Déu com Amor, que queda tan lluminosament condensada en aquesta esplèndida narració.Aquesta revelació de la imatge de Déu com Amor ens és molt necessària. Perquè "a Déu no l'ha vist ningú", però nosaltres tendim a fer-lo a la nostra imatge. I aquesta imatge és gairebé sempre una imatge estrafeta, viciada pels nostres prejudicis i interessos, cosa que pot portar conseqüències summament perverses. Això queda ben clar en la mateixa introducció del text que hem llegit, que explica la situació en la que Jesús hauria dit aquesta paràbola. Els fariseus i mestres de la Llei murmuraven contra Jesús dient: "Aquest home acull els pecadors i menja amb ells". La seva imatge de Déu és que Déu ha de ser sant i ha d'estar a favor dels sants, no dels pecadors. Que Jesús digui venir de Déu i aculli els pecadors, els escandalitza. Defensen la imatge del Déu moralista. No poden concebre que Déu estimi tots, perquè tots són fills seus i que, com diu el salm, "li dol la mort dels qui ell estima" i els vol recuperar. **L'amor que respecta l'altre.**Evidentment, això no vol dir que a Déu tant se li'n doni que siguem justos o pecadors. Precisament perquè ens estima, vol que siguem bons i justos, que siguem el que hem de ser. Però si fallem, no per això deixa d'estimar-nos, i aleshores malda per recuperar-nos. Perquè Déu no ens estima pel que nosaltres som o fem, sinó pel que ell és i pel que nosaltres som per a Ell. Ell és bo, i no pot fer més que estimar; això sí, respectant la nostra llibertat, perquè l'amor no es pot forçar ni imposar. Això és al cor de la paràbola d'avui.Quan el fill poca-solta va al seu pare i li diu "Dóna'm l'herència que em toca", al Pare se li parteix el cor. Però no s'hi nega. Perquè l'estima, respecta la seva llibertat i li dona l'herència. No sé on vaig llegir que el misteri més gran és que Déu respecti la nostra llibertat, quan ens entestem en fer el mal. Però és que l'amor només pot ser lliure: no es pot imposar ni pot imposar res.El poca-solta havia cregut - com tantes voltes creiem nosaltres - que només desempallegant-se de la dependència del Pare faria el que voldria i seria feliç. La realitat li mostrà aviat la fal·làcia de les seves il·lusions. No és en la independència irreal, sinó en l'amorosa interdependència que ens constitueix on trobarem la veritable benaurança. El fill poca-solta ho hagué d'aprendre de la realitat amarga. Llavors recordà el que valia l'amor del Pare i el caliu de la casa paterna. Pensà com recuperar-ho, i pensà que potser ho aconseguiria intentant guanyar-se el Pare amb algun signe ben expressiu: prostrar-se a terra, confessar compungit el seu penediment... No sabia encara com era l'amor del Pare!**Déu es revela com Pare que estima incondicionalment** Quan tornà, el Pare "el veié de lluny", perquè l'esperava. I corregué cap a ell, i no li va deixar dir res...Senzillament s'abocà a ell amb extraordinaris signes d'amor i joia: el vestit nou, l'anell, el calçat, el vedell gras, el festí, la música... No li pregunta res del que ha fet amb l'herència, no li fa cap retret... "El donava per mort i ha tornat viu; el donava er perdut, i l'he retrobat"! Quina imatge tan esplèndida del Déu Amor, Amor incondicional i sense reserves, i com contrasta amb el mesquí Déu moralista dels fariseus..., i amb les nostres mesquines imatges quan pensem en un Déu que només ens espia per trobar-nos en falta i ens espera per jutjar-nos! No hi ha altre veritable imatge de Déu que la de Déu Pare, que estima els seus fills gratuïtament, no pel que ells hagin fet o merescut, i que s'omple de goig de recobrar-los quan s'han perdut. Això és tota la Bíblia.Ens costa acceptar aquesta imatge de Déu. És que, inconscientment, fem un Déu a la nostra imatge; i nosaltres molt rarament estimem amb un amor totalment gratuït, desinteressat, incondicional. Estimem els que ens resulten "amables": els qui tenen qualitats d'intel·ligència, simpatia, bonesa, bellesa..., però rebutgem els qui jutgem despreciables o desagradables... En definitiva, estimem "els qui s'ho mereixen". Déu no és així: no ens estima segons els nostres mèrits, sinó segons la seva bondat. Estima els bons, complaent-se en la seva bondat; estima els dolents, compadint-se i desitjant que tornin a ser el que haurien de ser. Estima el fill gran de la paràbola, perquè el té content a casa seva; estima el fill petit malversador i bala-perduda, perquè desitja recobrar-lo i acollir-lo de nou a casa. L'amor autèntic estima tothom: els bons, perquè són bons; i els dolents, perquè voldria i desitja que siguin bons. L'amor autèntic no condemna ni exclou ningú. Això costa molt d'empassar en una societat - i en una Església - on constantment ens estem excloent i condemnant els uns als altres. **Estimar com Déu estima**Una última paraula sobre el fill gran de la paràbola. Una vegada, en una catequesi, un vailet em va interpel·lar dient sobre el fill gran: "Aquest és el qui té tota la raó. L'altre ha estat un poca-vergonya, i no es mereix pas que li facin cap festa, almenys fins que no torni tot el que ha malversat". Això és el que segurament pensem en el fons tots nosaltres. No té cap lògica que després del disgust que va donar al seu pare reclamant l'herència, i després d'haver-la dissipat estúpidament, encara el premiïn. Aquesta és realment la nostra lògica natural: donar a cadascú el que s'ha merescut. Però aquesta no és la lògica de l'amor autèntic i total, que és voler el bé per a tots, àdhuc per als qui no s'ho mereixen. I potser encara més per a aquestos, perquè són més desgraciats. Aquesta és la lògica del cor compassiu de Déu, tal

com se'ns revela incomparablement i definitivament en aquesta paràbola. I des d'aquí potser podrem comprendre millor allò del Sermó de la Muntanya que ens deia que hem de "ser perfectes" amb l'amor perfecte del Pare celestial, "que fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos". Així ens estima Déu: no segons els nostres mèrits, sinó segons la seva bondat. I així hem de procurar estimar també nosaltres, no mirant si l'altre s'ho mereix, sinó segons la bondat total del nostre cor.

ETIQUETES

LLIBERTAT BONDAT PECADOR REVELACIÓ PARE GRATUÏTAT